

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Богдан КОРОБКО

серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАКТИКУМ З ДІАГНОСТИКИ ТА ОЦІНКИ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З
ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ»

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки магістра

(назва ступеня вищої освіти)

Освітньої програми Дошкільна освіта

(назва освітньої програми)

Спеціальності A2 «Дошкільна освіта»

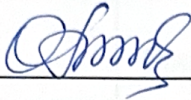
(код і назва спеціальності)

Полтава
2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Практикум з діагностики та оцінки розвитку дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами» для здобувачів вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта», другого (магістерського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта», 2026 року.

Розробник: Шевчук Вікторія Валентинівна, доцент кафедри психології та педагогіки

Погоджено:

Гарант освітньої програми Оксана ТУР

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

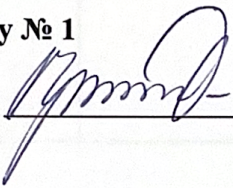
Протокол від «25» серпня 2026 року №1

Завідувач кафедри психології та педагогіки Леся КЛЕВАКА

«25» серпня 2026 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «27» серпня 2026 року № 1

Голова навчально-методичної комісії Віктор ЧЕРНИШОВ

«27» серпня 2026 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма здобуття освіти
		денна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань А Освіта	Вибіркова
Загальна кількість годин – 120		
Модулів – 1	Спеціальність А 2 Дошкільна освіта	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		1-й
		Семестр
		2-й
	Лекції	
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>магістр</u>	14 год.
		Практичні
		18 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		88 год.
		Індивідуальна робота:
	-	
	Вид контролю: диференційований залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття освіти – 32/88.

2. Мета навчальної дисципліни

2.1. Метою вивчення дисципліни «**Практикум з діагностики та оцінки розвитку дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами**» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системних теоретичних знань і практичних умінь щодо діагностики, комплексного оцінювання та моніторингу розвитку дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами; оволодіння сучасними психолого-педагогічними методами, методиками та технологіями вивчення особливостей пізнавального, мовленнєвого, емоційно-вольового, соціально-комунікативного, сенсомоторного та особистісного розвитку дитини; формування здатності визначати індивідуальні освітні потреби, сильні сторони, потенційні можливості та труднощі дитини, інтерпретувати результати діагностичного обстеження й використовувати їх для планування індивідуальної освітньої траєкторії та психолого-педагогічної підтримки.

Упродовж опанування курсу студенти повинні набути таких **компетентностей**:

Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі здобуття освіти фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність працювати в команді.

Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни «**Практикум з діагностики та оцінки розвитку дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами**» є попередньо опановані дисципліни.

4. Очікувані результати здобуття освіти з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими уміньми й навичками:

Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів.

Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.

Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального здобуття освіти, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

5. Критерії оцінювання результатів здобуття освіти

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний порогів рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою	Середній , що забезпечує

			програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	Е	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання диф.заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах здобуття освіти є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів здобуття освіти

Під час вивчення дисципліни «**Практикум з діагностики та оцінки розвитку дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами**» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів здобуття освіти:

поточний контроль

- усне опитування
- виконання практичних робіт
- тестування

підсумковий контроль

- диференційований залік.

7. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДІАГНОСТИКИ ТА ОЦІНКИ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Тема 1. Загальні відомості про стандартизований психодіагностичний інструментарій

Поняття стандартизованого психодіагностичного інструментарію. Принципи надійності, валідності та стандартизації методик. Роль психодіагностики у системі психологічної допомоги та освіти. Етичні та професійні вимоги до застосування психодіагностичних інструментів. Значення об'єктивного оцінювання психічного розвитку.

Практичне заняття №1

Тема 2. Ознайомлення з міжнародними класифікаціями ДСМ, МКХ та їх співвідношення з МКФ

Міжнародні класифікаційні системи психічних і поведінкових розладів. Структура та концептуальні засади DSM і МКХ. Функціональний підхід МКФ до оцінювання стану здоров'я та розвитку. Взаємозв'язок клінічного діагнозу та функціонального профілю дитини. Значення класифікацій для міждисциплінарної взаємодії.

Практичне заняття №2

Тема 3. WISC-IV. Шкала інтелекту Векслера для дітей.

Загальна характеристика шкали інтелекту Векслера для дітей. Структура когнітивних індексів і субтестів. Оцінювання загального та профільного інтелектуального розвитку. Діагностичні можливості шкали у роботі з дітьми різних вікових груп. Практичне значення результатів для освітнього планування.

Практичне заняття №3

Тема 4. LEITER-3. Міжнародна шкала продуктивності Лейтера.

Невербальний психодіагностичний інструмент оцінювання інтелекту. Структура шкали продуктивності Лейтера третього покоління. Можливості застосування у дітей з мовленнєвими та комунікативними труднощами. Кроскультурна адаптація та універсальність методики. Значення результатів для інклюзивної освіти.

Практичне заняття №4

Тема 5. CASD. Опитувальник розладів аутистичного спектра.

Скринінговий інструмент оцінювання проявів аутистичного спектра. Структура опитувальника та основні діагностичні шкали. Ознаки соціальної взаємодії, комунікації та

поведінкових особливостей. Роль опитувальника у ранньому виявленні розладів аутистичного спектра. Значення результатів для подальшої комплексної оцінки.

Практичне заняття №5

Тема 6. CONNERS-3. Методика діагностики синдрому/розладу дефіциту уваги та гіперактивності.

Психодіагностичний інструмент оцінювання симптомів СДУГ. Структура шкал для батьків, педагогів і дітей. Поведінкові, емоційні та когнітивні показники уваги й імпульсивності. Використання методики у клінічній та освітній практиці. Значення результатів для планування психологічного супроводу.

Практичне заняття №6

Тема 7. PEP-3. Психосвітній профіль: Індивідуалізоване психосвітнє оцінювання дітей з розладами аутистичного спектра за методикою TEACCH.

Психосвітній профіль як інструмент комплексної оцінки розвитку. Структура когнітивних, комунікативних і адаптивних показників. Принципи індивідуалізації оцінювання у дітей з розладами аутистичного спектра. Підхід TEACCH у системі психосвітньої підтримки. Використання результатів для побудови індивідуальної програми розвитку.

Практичне заняття №7

Практичне заняття №8

Практичне заняття №9

1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	у тому числі					
	усього	лекції	практичні	лабораторні	Індивід. роб.	Самост. роб.
1	2	3	4	5	6	7
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДІАГНОСТИКИ ТА ОЦІНКИ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ						
Тема 1. Загальні відомості про стандартизований психодіагностичний інструментарій	16	2	2	-	-	12
Тема 2. Ознайомлення з міжнародними класифікаціями ДСМ, МКХ та їх співвідношення з МКФ	16	2	2	-	-	12
Тема 3. WISC-IV. Шкала інтелекту Векслера для дітей.	16	2	2	-	-	12
Тема 4. LEITER-3. Міжнародна шкала продуктивності Лейтера.	16	2	2	-	-	12
Тема 5. CASD. Опитувальник розладів аутистичного спектра.	16	2	2	-	-	12
Тема 6. CONNERS-3. Методика діагностики синдрому/розладу дефіциту уваги та гіперактивності.	16	2	2	-	-	12
Тема 7. PEP-3. Психосвітній профіль: Індивідуалізоване психосвітнє оцінювання дітей з розладами аутистичного спектра за методикою TEACCH.	24	2	6	-	-	16
Усього годин	120	14	18	-	-	88

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
		для денної форми
	Семінарські заняття не передбачені*	-

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
		для денної форми
1	Тема 1. Загальні відомості про стандартизований психодіагностичний інструментарій 1. Поняття стандартизованого психодіагностичного інструментарію. 2. Принципи надійності, валідності та стандартизації методик.	2

	3. Роль психодіагностики у системі психологічної допомоги та освіти.	
2	Тема 2. Ознайомлення з міжнародними класифікаціями ДСМ, МКХ та їх співвідношення з МКФ 1. Міжнародні класифікаційні системи психічних і поведінкових розладів. 2. Структура та концептуальні засади DSM і МКХ. 3. Функціональний підхід МКФ до оцінювання стану здоров'я та розвитку.	2
3	Тема 3. WISC-IV. Шкала інтелекту Векслера для дітей. 1. Загальна характеристика шкали інтелекту Векслера для дітей. 2. Структура когнітивних індексів і субтестів. Оцінювання загального та профільного інтелектуального розвитку. 3. Діагностичні можливості шкали у роботі з дітьми різних вікових груп.	2
4	Тема 4. LEITER-3. Міжнародна шкала продуктивності Лейтера. 1. Невербальний психодіагностичний інструмент оцінювання інтелекту. 2. Структура шкали продуктивності Лейтера третього покоління. 3. Можливості застосування у дітей з мовленнєвими та комунікативними труднощами.	2
5	Тема 5. CASD. Опитувальник розладів аутистичного спектра. 1. Скринінговий інструмент оцінювання проявів аутистичного спектра. 2. Структура опитувальника та основні діагностичні шкали. 3. Ознаки соціальної взаємодії, комунікації та поведінкових особливостей.	2
6	Тема 6. CONNERS-3. Методика діагностики синдрому/розладу дефіциту уваги та гіперактивності. 1. Психодіагностичний інструмент оцінювання симптомів СДУГ. 2. Структура шкал для батьків, педагогів і дітей. 3. Поведінкові, емоційні та когнітивні показники уваги й імпульсивності. 4. Використання методики у клінічній та освітній практиці.	2
7-9	Тема 7. PEP-3. Психосовітній профіль: Індивідуалізоване психосовітнє оцінювання дітей з розладами аутистичного спектра за методикою TEACCH. 1. Психосовітній профіль як інструмент комплексної оцінки розвитку. 2. Структура когнітивних, комунікативних і адаптивних показників. 3. Принципи індивідуалізації оцінювання у дітей з розладами аутистичного спектра.	6

	4. Підхід ТЕАСН у системі психоосвітньої підтримки.	
	Усього	18

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
		для денної форми
	Лабораторні заняття не передбачені*	-

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є: розвиток здатності до самостійного наукового пошуку, критичного осмислення та системного аналізу теоретичного і практичного матеріалу; поглиблення й інтеграція професійних знань; опрацювання та інтерпретація наукових джерел; виявлення взаємозв'язків між різними науковими підходами та концепціями; обґрунтування власної професійної позиції, формулювання аргументованих висновків і визначення перспектив подальшого дослідження проблеми.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання диференційованого заліку за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення здобувачами вищої освіти

№ з/п	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
		для денної форми
1	Тема 1. Загальні відомості про стандартизований психодіагностичний інструментарій Етичні та професійні вимоги до застосування психодіагностичних інструментів. Значення об'єктивного оцінювання психічного розвитку.	12
2	Тема 2. Ознайомлення з міжнародними класифікаціями ДСМ, МКХ та їх співвідношення з МКФ Взаємозв'язок клінічного діагнозу та функціонального профілю дитини. Значення класифікацій для міждисциплінарної взаємодії.	12
3	Тема 3. WISC-IV. Шкала інтелекту Векслера для дітей. Практичне значення результатів для освітнього планування.	12
4	Тема 4. LEITER-3. Міжнародна шкала продуктивності Лейтера. Кроскультурна адаптація та універсальність методики.	12

	Значення результатів для інклюзивної освіти.	
5	Тема 5. CASD. Опитувальник розладів аутистичного спектра. Роль опитувальника у ранньому виявленні розладів аутистичного спектра. Значення результатів для подальшої комплексної оцінки.	12
6	Тема 6. CONNERS-3. Методика діагностики синдрому/розладу дефіциту уваги та гіперактивності. Значення результатів CONNERS-3 для планування психологічного супроводу	12
7	Тема 7. РЕР-3. Психосовітній профіль: Індивідуалізоване психосовітнє оцінювання дітей з розладами аутистичного спектра за методикою TEACCH. Використання результатів TEACCH для побудови індивідуальної програми розвитку.	16
	Разом	88

13. Індивідуальне завдання

Не передбачено планом.

14. Методи здобуття освіти

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних, занять, індивідуальних та групових консультацій.

Під час проведення лекцій та/або практичних занять використовуються такі словесні методи, як розповідь і пояснення.

До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

- **інструменти, обладнання та програмне забезпечення дисципліни :**

- ✓ платформа Moodle для розміщення навчальних матеріалів, завдань, тестів та організації комунікації між викладачем і студентами;
- ✓ мультимедійні проектори та екрани для демонстрації презентацій, відеоматеріалів та інших візуальних матеріалів, що дозволяє зробити лекції більш наочними та динамічними;
- ✓ програми для відеоконференцій: Zoom, Google Meet для проведення (за виробничої необхідності) онлайн-лекцій, семінарів, практичних та консультацій.

- **методи навчання, які дозволяють формувати soft skills (наприклад, робота в команді, робота в малих групах, ділові ігри, дебати, квести, кейс-методи, дискусії тощо).**

- ✓ робота в малих групах та командна робота, що вимагає розподілу ролей, співпраці та взаємної відповідальності, розвиває навички комунікації, співробітництва та лідерства;
- ✓ кейс-методи, що передбачає аналізування реальних або змодельованих ситуацій, формує вміння приймати обґрунтовані рішення, аналізувати проблеми та знаходити ефективні шляхи їх вирішення.
- ✓ ділові та рольові ігри, зокрема моделювання ситуацій, що можуть виникнути в освітньому закладі.
- ✓ дебати та дискусії, що передбачають обговорення спірних питань з педагогіки, сприяють розвитку критичного мислення, навичок аргументації та публічних виступів, а також креативності, здатності до нестандартного мислення.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів вищої освіти під час практичних занять, оцінювання виконання здобувачами вищої освіти самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі здобувачами вищої освіти під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань здобувачів вищої освіти залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Підсумковий контроль здійснюється у формі диф. заліку.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами опанування навчальної дисципліни.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни «Практикум з діагностики та оцінки розвитку дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем								
	Тема 1.	Тема 2	Тема 3	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6.	Тема 7.		
Практичне заняття									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Опитування	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Тестування	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Виконання практичних завдань	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1		
Всього за темами	8	8	8	8	8	8	22		
Диференційований залік	30								
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100								

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
3	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів здобуття освіти. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
2	Питання розкрито неповністю, що свідчить про добре засвоєння матеріалу

	відповідно вказаних програмних результатів здобуття освіти. Студент із незначними труднощами володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів здобуття освіти у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів здобуття освіти у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів здобуття освіти у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

за результатами складання диференційованого заліку у формі тестування

№	Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1	Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 30 = 30$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них :

– при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються так (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів.

Присутність на лекціях і семінарах не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диф.залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка»

17. Методичне забезпечення

1. **Шевчук В.В.** Курс лекцій з дисципліни «**Практикум з діагностики та оцінки розвитку дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами**» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **A2 «Дошкільна освіта»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2026 р. 89 с.

2. **Шевчук В.В.** Методичні рекомендації для практичних занять з дисципліни «**Практикум з діагностики та оцінки розвитку дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами**» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **A2 «Дошкільна освіта»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2026 р. 54 с.

3. **Шевчук В.В.** Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «**Практикум з діагностики та оцінки розвитку дітей дошкільного віку з особливими**

освітніми потребами» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **A2 «Дошкільна освіта»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2026 р. 48 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Готовність педагогів до роботи з дітьми з ООП в умовах війни та повоєнний час. К., 2025. 194 с.
2. Гузенко В.А. Психологічна діагностика: навчально-методичний посібник / В.А. Гузенко, Ю.В. Тудорцева. Одеса: Вадим Вікторович Букаєв, 2016. 267 с.
3. Гуменкова Л., Кашинська Г. Особистість дошкільника. Київ: Главник, 2018. 176 с.
4. Інструментарій оцінювання готовності дитини старшого дошкільного віку до здобуття освіти в умовах реформування української школи : методичні рекомендації Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. 2023. 36 с.
5. Кириленко В.Г. Інклюзивна освіта: психолого-педагогічний та соціальний аспекти. К. : Вид.центр КНЛУ, 2024. 284 с.
6. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Діти з особливими освітніми потребами: здобуття освіти та супровід у період повоєнної відбудови: навчально-методичний посібник (Серія «Інклюзивна освіта»). Київ, 2023. 192 с
7. Компанець Н.М. Навчальна поведінка дитини з ООП: рівні поведінкового втручання. К., 2025. 88 с.
8. Крамченкова В. О. Психодіагностика розвитку дошкільників: ранній та молодший вік. Харків : Ранок, 2023 162 с.
9. Практика взаємодії з батьками дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному просторі: метод. посіб. / уклад. : О. В. Коган та ін. Лисичанськ : ТОВ «ФОКСПРИНТ», 2021. 80 с.
10. Практика взаємодії з батьками дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному просторі: метод. посіб. / уклад. : О. В. Коган та ін. Лисичанськ : ТОВ «ФОКСПРИНТ», 2021. 80 с.
11. Про деякі питання організації здобуття освіти фахівців інклюзивно-ресурсних центрів : наказ М-ва освіти і науки України від 14 трав. 2019 р. № 671. Київ, 2019.
12. Розвитково-корекційна робота з дітьми з інвалідністю (за нозологіями): метод. рек. з навч. дисц./ Уклад.: В. Гладуш, Н. Хоменко, І. Ілющенко, І. Долінчук. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2024. 51 с.
13. Alfonso V. C., Bracken B. A., Nagle R. J. Psychoeducational Assessment of Preschool Children. 5th ed. New York : Routledge, 2020. 476 p.
14. Garro A. Early Childhood Assessment in School and Clinical Child Psychology / ed. by Adrienne Garro. New York : Springer, 2016. 297 p. DOI: 10.1007/978-1-4939-6349-2.

Допоміжна

1. Корекційно-розвивальні технології здобуття освіти дітей з комплексними порушеннями розвитку /навчально-методичний посібник / Чеботарьова О. В., Блеч Г. О., Гладченко І. В., Бобренко І. В., Мякушко О. І., Сухіна І. В., Трикоз С. В. За наук. ред. О.В. Чеботарьової, О.І. Мякушко. К.: ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020. – 558 с.
2. Корекційно-розвивальні методики для роботи з дітьми з аутизмом: методичні рекомендації / укладачі: Литвяк Д.М., Зленко Л.О. Чернігів: ЧОППО ім. К.Д. Ушинського, 2020. - 73 с.
3. Практика взаємодії з батьками дітей з особливими освітніми потребами в

інклюзивному просторі: метод. посіб. / уклад. : О. В. Коган та ін. Лисичанськ : ТОВ «ФОКСПРИНТ», 2021. 80 с.

4. Шевчук В.В. Наукові основи вибору діагностичних методик дослідження дітей з різним ступенем аутизму. *Наукові перспективи*. 2025. № 5 (59). С. 2280-2292. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-5\(59\)-2280-2292](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-5(59)-2280-2292).

5. Шевчук В.В. Психофізіологічні аспекти стресу у осіб з особливими освітніми потребами. *Наукові перспективи*. 2025. № 3 (57). С. 1627–1640. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-3\(57\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-3(57)).

6. Шевчук В.В. Ментальне здоров'я дітей дошкільного віку / Л.П. Клевака, О.І.Гришко, Є.Г.Хоменко, В.В. Шевчук. Current challenges of science and education : proceedings of the 3rd International scientific and practical conference. Berlin : MDPC Publ., 2023. P. 331-336.

7. Шевчук В. В. Інноваційні інструменти дослідження СДУГ у дітей. *Перспективи та інновації науки. Серія «Психологія»*. 2025. №5 (21). С.2404–2415. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5\(51\)-2404-2415](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5(51)-2404-2415)

8. Шевчук В. В. Психолого-педагогічний супровід формування навчальної поведінки у дітей з особливими освітніми потребами. *Перспективи та інновації науки. Серія «Психологія»*. 2026. № 1/59. С. 3926–3937. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-1\(59\)-3926-3937](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-1(59)-3926-3937)

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7460>
2. Комплексна система нейрокорекції для дітей з ООП. Від діагностики до результату. <https://timmi.academy/courses/kompleksna-systema-neirokorektsii-dlia-itei-z-ooop>
3. РДУГ та інклюзивне навчання: підтримка та педагогічні рішення. <https://naurok.com.ua/conference/adhd-inclusion>
4. Програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами дошкільного віку. <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/navchannya-ditey-u-spetsialnikh-zakladakh-osviti/osvita-ditey-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami/navchalni-ta-korektsiyni-programi/navchalni-programi/programi-rozvitku-dlya-ditey-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-doshkilnogo-viku>
5. Психологічна підтримка дітей з особливими освітніми потребами. <https://vector.ued.gov.ua/uk/mpk/5772/detail/>
6. Програми з корекційно-розвиткової роботи для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/navchannya-ditey-u-spetsialnikh-zakladakh-osviti/osvita-ditey-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami/navchalni-ta-korektsiyni-programi/korektsiyni-programi/programi-z-korektsiyno-rozvitkovoi-roboti-dlya-ditey-z-porushenniyami-intelektualnogo-rozvitku>